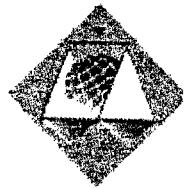

United Nations
Nations Unies

International
Criminal Tribunal
for the former
Yugoslavia

Criminal Court
International pour
l'ex-Yugoslavie

02082677

DEKLARACIJA OSOBE KOJA JE DALA PISMENU IZJAVU U SKLADU S PRAVILOM 92 BIS

Prijevod

Ja,

Prezime, ime: KOPić MEHMEO MEHO

Datum i mjesto rođenja: 20.02.1952 BARIĆ

Identifikacioni broj ili broj pasoša: _____

ovime potvrđujem, u prisustvu predsjedavajućeg službenika CHUQING CHEN

da je sadržaj pismene izjave (izjava) koju sam dao (-la) dana 14.07.2000

i koja je priložena ovoj deklaraciji, po mom najboljem znanju i uvjerenju, istinit i tačan.

Dana: 25. July. 2001

U: MUP. TEŠANJ BIH

potpis davaoca deklaracije

potpis predsjedavajućeg službenika

Presiding
Officer

Rule 92 bis

Original: engleski

MEĐUNARODNI SUD ZA KRIVIČNO GONJENJE OSOBA
ODGOVORNIH ZA TEŠKA KRŠENJA MEĐUNARODNOG PRAVA
POČINJENA NA TERITORIJU BIVŠE JUGOSLAVIJE OD 1991.

IZJAVA SVJEDOKA

PODACI O SVJEDOKU:

Prezime: Kopić

Ime: Mehmed Ime oca: Meho

Nadimak/pseudonim: Ico Pol: muški ženski

Datum rođenja: 20. februar 1952. Mjesto rođenja: Barići, općina Teslić

Nacionalnost: Bošnjak Vjeroispovijest: muslimanska

Jezik/jezici koje govori: bosanski, nešto njemačkog

Jezik/jezici koje piše (ako se razlikuje od navedenih): bosanski, ruski

Jezici korišteni u toku razgovora: bosanski i engleski

Trenutno zanimanje: penzioner Prethodno: policajac

Datum(i) razgovora: 11.,14. juli 2000.

Razgovor(e) vodili: Richard Dupas Prevodilac: Enida Jahić

Imena svih osoba prisutnih tokom razgovora: Gorenavedeni

Potpis: /potpisano/

Presiding
Officer

13

Rula 9/2005

IZJAVA SVJEDOKA

Zovem se Mehmed Kopić, oženjen sam, supruga mi se zove Đemila, i imam dvoje djece. Sin mi se zove Nermin, a kćerka Nermina.

Prije ratnog sukoba na Balkanu radio sam kao komercijalist za firmu UPI koja se nalazila u Tesliću. Radio sam kao službenik te firme do 1978. godine. Nakon toga sam otišao u vojsku i odslužio svoj obavezni vojni rok.

Nakon odsluženja vojnog roka, zaposlio sam se u SJB-u u Tesliću. Bio sam inspektor u SJB-u, nadležan za istrage u vezi sa privrednim kriminalom. Na tom položaju sam ostao do 1990. godine, kada sam unaprijeden u zamjenika komandira SJB-a u Tesliću. Moj direktni prepostavljeni bio je komandir Predrag Markočević. Na čelu cijelog MUP-a bio je Srbin po imenu Dušan Kuzmanović.

Bio sam dobar prijatelj s Markočevićem. Bio sam mu, zapravo, vjenčani kum.

U selu Barići su uglavnom živjeli Muslimani, a bilo je i nešto Hrvata. Jedna srpska porodica koja je kupila kuću neposredno prije rata je također živjela u Barićima. U Barićima je živjelo oko 300 porodica, što je bilo ukupno oko 1.000 stanovnika.

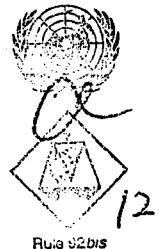
Prije rata odnosi među različitim narodnostima su bili veoma dobri. Svi su se dobro slagali.

Na izborima 1990. godine Srpska demokratska stranka (SDS) je dobila većinu glasova u Skupštini općine Teslić, tako da je Nikola Perišić nimenovan za predsjednika općine, a Dušan Kuzmanović za šefa Službe javne bezbjednosti (SJB). Obojica su bili članovi SDS-a.

Sabahudin Mehmedović je nimenovan za komandira SJB Teslić, pošto je, prema sporazumu između stranki, taj položaj pripao SDA-u. Mehmedović je na položaju komandira zamijenio Markočevića. Markočević je nimenovan za komandira kriminalističkog odjela u okviru SJB-a u Tesliću. Međutim, iako su i druge političke stranke uzele učešće u vladu, i to osobito SDA i HDZ (Hrvatska demokratska zajednica), ubrzo nakon izbora, SDS je, koristeći se svojom većinom u Skupštini, počela postavljati svoje ljude na sve vodeće položaje u firmama i institucijama u Tesliću. To je bilo opće poznato.

Lično sam poznavao Nikolu Perišića pošto mi je bio prijatelj iz srednje škole. Posljednji kontakt s Perišićem imao sam prilikom incidenta 1992. godine kada su Srbi pretukli jednog policajca Muslimana. Nakon tog incidenta održan je sastanak u Mjesnoj zajednici sela Barići. Sastanak je imao za cilj da spriječi da se takvi incidenti ponove. Na tom sastanku su govorila tri čovjeka. Osim Perišića, govorili su Mehmed Kopić iz sela Barići i Dušan Kuzmanović. Kopić je bio predsjednik Mjesne zajednice Barići i imao je nešto radnog iskustva u policiji.

Presiding Officer

Ručna 92bis

Perišić je prije rata bio pravnik i uvijek je zauzimao visoke položaje u društvu. Sve je bilo u redu dok u grad nisu došle "crvene beretke". Po mom mišljenju, on je bio pod pritiskom i njegovi postupci su bili diktirani odozgo. To je samo moj osjećaj i stvarno ne znam kako bih ga objasnio. Zaista ne mislim da je on bio među najekstremnijim Srbima.

Dušan Kuzmanović je bio novinar u firmi "Borje" prije nego je stupio na dužnost kao policajac. Nakon izbora on je postavljen na čelo policije. SDS ga je postavio na taj položaj u svojstvu predstavnika stranke. To je bila čisto politička odluka. Njegovi prijatelji Đukić i Markočević su mu pomagali u donošenju odluka. Moj odnos s njim prije izbjeganja sukoba bio je normalan. Prvi incident s njim dogodio mi se početkom 1992. godine kada sam dobio nalog da povedem istragu o rušenju mosta "Crna rijeka" koji se nalazio na oko 25 kilometara od Teslića. Otkrio sam da je krivac bio Srbin i, kada sam o tome izvjestio Kuzmanovića, on je odlučio da pošalje drugog istražitelja da provjeri to što sam ja utvrdio. Sutradan mi je Kuzmanović rekao da ja više tu nemam šta raditi i da mogu ići kući jer sam otpušten. Rekao sam mu da me nije on zaposlio i da će nastaviti raditi. Nastavio sam raditi i mislim da je Kuzmanović zaboravio taj incident zato što je bio pijan kada mi je rekao da sam otpušten.

Nikada nisam pričao o politici s Kuzmanovićem zato što me to ustvari nije ni zanimalo. Kao policajcu, dužnost mi je bila da ostanem objektivan i da toleriram sve stavove. Sjećam se da sam vidio Kuzmanovića kako ide da posjeti zgradu koja se zvala "Prosvjeta", u Tesliću. U toj zgradi su se obučavale parapolicijske jedinice. Mogao sam ih vidjeti iz svoje kancelarije u SUP-u. Ne bih znao reći koliko ih je bilo jer su stalno dolazili i odlazili. Bili su obučeni u sivom maslinaste uniforme i nosili su oružje, pištolje i uglavnom automatske puške. Ne znam odakle su dobivali to oružje. Prvi put sam ih video krajem marta 1992. godine. Ne znam šta su tačno radili, ali pouzdano znam da su se redovno sastajali. Čuo sam da se obučavaju u Doboju i da im je komandir Marijan Gagić. Ne sjećam se ko mi je to rekao. Također sam čuo da su ti ljudi kriminalci i lopovi. Nikada nisu napravili nikakve izgrede, iako su se ponekad, osobito uvečer, okupljali u velikim grupama.

Čuo sam za termin "Krizni štab", ali nemam o tome nikakvih informacija. Znam da je on obično sastavljen od važnih ličnosti.

Prije dolaska "crvenih beretki" počela je rasti napetost po cijeloj općini. Dobivali smo mnogo poziva u policijskoj stanici u vezi sa nasumičnom večernjom pucnjavom. Sve mjesne zajednice su organizirale straže da bi sprječile provokacije i zaštite građane. Sve tri etničke skupine su organizirale te patrole.

Na jednom sastanku policije čuo sam od svojih komšija da je Perišić u razgovoru s Muslimanom Sejdом Zukanovićem rekao da je poslano oružje za patrole u selu Stenjak. Ne znam zašto su to radili i kome je poslano oružje.

Sejdo Zukanović je bio predsjednik Mjesne zajednice Stenjak. On sada živi u Tešnju.

Presiding Officer

Onda je u martu 1992. godine Skupština općine Teslić održala sastanak na kojem je odlučeno da se proglaši "Srpska opština Teslić", te da se ona poveže sa takođvanom Srpskom republikom Bosne i Hercegovine. Nisam prisustvovao tom sastanku, ali sam kao policajac čuo o tome iz raznih izvora. Mislim da su predstavnici Bošnjaka i Hrvata bili na tom sastanku. Trebale su biti prisutne sljedeće osobe: Štefo Masatović, predsjednik HDZ-a, Izet Šehrić, predsjednik SDA, Mahalbašić (ime nepoznato), član SDA i Mehmed Kopić, član SDP-a. Svi ti ljudi su bili predstavnici iz općine Teslić. Ne znam da li je bilo predstavnika iz drugih općina.

Ubrzo nakon toga, u aprilu 1992. godine, u prisustvu Milorada Markovića, predsjednika Izvršnog vijeća Skupštine općine Teslić, održan je sastanak svih službenika SJB-a Teslić, kojem je presjedavao šef /SJB-a/ Kuzmanović. Na tom sastanku su iznijete ranije spomenute odluke Skupštine općine. Bio sam prisutan na tom sastanku.

Nakon toga Kuzmanović je zatražio od svih službenika da priznaju takozvanu Republiku Srpsku, tako da bi mogli postati članovi takozvanog Srpskog MUP-a, čiji se glavni štab nalazio u Banjoj Luci. Onda su nam svima uručili štampani obrazac za prijavljivanje u službu u takozvanom Srpskom MUP-u. Bilo je to prvi put da sam uopće čuo za taj program. Nisam sačuvao primjerak tog pisma pošto sam bio tako bijesan da sam ga poderao i bacio.

Potpisivanje takve izjave nije imalo nikakvog smisla za Bošnjake jer je Bosna upravo bila priznata kao nezavisna država. Zašto bismo mi potpisivali izjavu o lojalnosti Republici Srpskoj kada smo trebali biti u nadležnosti Sarajeva.

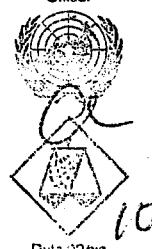
Kuzmanović je prvi pred svima nama potpisao taj papir, a slijedeći njegov primjer to je učinila i većina službenika SJB-a Teslić srpske nacionalnosti, dok su svi pripadnici ostalih nacija, izuzev policajca Ibrahima Sajkanovića, koji je također potpisao taj obrazac, odbili da postanu pripadnici takozvanog Srpskog MUP-a. Kuzmanović nam je dao malo vremena da o tome razmislimo. Međutim, naglasio je da će oni koji ne potpišu biti otpušteni.

U SJB-u Teslić, gdje sam ja još uvijek bio zaposlen kao zamjenik komandira, Bošnjaci i Hrvati su napuštali svoja radna mjesta zbog te izjave o lojalnosti. Šef SJB-a, Dušan Kuzmanović je sve više gurao u prvi plan službenike srpske nacionalne pripadnosti, te postepeno smjenjivao Bošnjake i Hrvate koji su bili na odgovornim položajima.

U toku sljedećih nekoliko dana otpušteni su svi službenici koji nisu potpisali izjavu o lojalnosti, uključujući i komandira SJB-a Teslić, Sabahudina Mehmedovića. Na njegovo mjesto je postavljen Predrag Markočević.

Nikada nisam dobio zvanično otkazno pismo. Neko mi je jednostavno rekao da više nisam zaposlen, ali se ne sjećam ko je to bio. Na naše položaje su postavljeni Srbi. Nisam razdužio svoje uniforme niti oružje.

Presiding Officer

I ostali službenici MUP-a koji su bili Bošnjaci ili Hrvati prestali su dolaziti na posao. Istovremeno je zaposlen veliki broj Srba. Tako je već sredinom maja 1992. godine SJB Teslić postao etnički čist.

Sličan scenario se odigravao i u drugim općinskim organima vlade. Tako je SDS u tom periodu preuzeo svu političku vlast u općini Teslić. SDS je u tome dobio svesrdnu podršku bivše JNA. To sam saznao preko svojih veza na političkim položajima. To kažem jer su kasnije svi obični građani, uključujući i moje komšije, nosili vojne uniforme. Vidio sam jednog svog bivšeg profesora u vojnoj uniformi. Imao je čin kapetana.

U maju ili junu 1992. godine preko lokalnog radija emitiran je proglašen da svi građani trebaju predati oružje. Sjećam se da su isti taj proglašenje također izvukivali iz automobila preko megafona. Ti automobili su kružili po selima. Ja nisam predao svoje oružje.

Vidio sam kako građani prolaze pored moje kuće noseći svoje lovačke puške. Vraćali su se sa potvrdom da su predali oružje.

Mislim da je mobilizacija započela u drugoj polovici 1992. godine. Vjerovatno su u to doba dijeljene uniforme JNA građanima srpske nacionalnosti koji su dobili poziv za vojsku.

Iz razgovora s ljudima sam saznao da se vrši obuka vojnih rezervista u Jasenicama, Đulićima i Doboju, što se podudara sa činjenicom da je mnogo Srba bilo odsutno s posla.

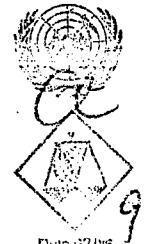
Ljudi u vojnim uniformama su počeli dolaziti u naše područje u ranim mjesecima 1992. godine. Ne vjerujem da se radilo o nekoj organiziranoj brigadi. Mislim da su to bili ljudi iz lokalnih mjesnih zajednica. Ne znam šta im je tačno bio zadat. Pomagali su policajcima kada su ovi pretraživali domove građana da provjere ima li oružja.

Ti naoružani vojnici su počeli pristizati u SUP u martu 1992. godine. Patrolijali su po ulicama grada zajedno sa rezervnom civilnom policijom. Nikada mi nije dato nikakvo zvanično objašnjenje zašto su prisutni ti vojnici. Jedino čega se sjećam je da mi je neko, mislim jedan od šefova, ali ne sjećam se tačno koji, jednostavno rekao da će mi od sada pomagati vojnici. Oni su mi bili na raspolaganju ukoliko mi je bila potrebana njihova pomoć.

Tokom tih ranih mjeseci ljudi su legalno napuštali grad. Ti ljudi su bili dovoljno pametni da odu jer su predvidjeli šta će se dogoditi.

U aprilu i maju 1992. godine na putevima za Banju Luku i Doboj postavljeni su kontrolni punktovi koje su opsluživali policajci. Svrha tih kontrolnih punktova bila je da se kontrolira kretanje građana koji su ulazili i izlazili iz grada. Neposredno prije mog hapšenja, na tim kontrolnim punktovima video sam vojnike.

Presiding Officer

Uveden je policijski sat za sve građane. Mislim da je on trajao od 18:00 sati uvečer do 08:00 sati ujutro. Ne znam da li se on primjenjivao prije mog hapšenja, ali je sasvim sigurno bio na snazi nakon mog oslobadanja. Mislim da se odnosio na sve građane.

Prije dolaska "crvenih beretki" od građana smo dobivali izvještaje da se svuda po gradu čuje nasumična pucnjava. Nikada nismo mogli ustanoviti ko je za to bio odgovoran.

Policija je uz pomoć vojske započela pretraživanje kuća 3. juna 1992. godine. I "crvene beretke" su pretraživale domove građana. One su se pojavile baš u to isto vrijeme, i mislim da su njihovi pripadnici bili iz Doboja i Teslića, a neki i iz Maglaja. Ne znam zašto su došli, ali sam čuo da su stigli po nalogu Kuzmanovića i njegovih ljudi.

Nije mi poznato ko je bio komandir "crvenih beretki". Nosili su zelene maskirne uniforme i, naravno, crvene beretke. Imali su nekakve oznake, ali se ne sjećam koje.

Prva hapšenja Bošnjaka i Hrvata u Tesliću započela su 3. juna 1992. godine. Tog dana, oko 16:00 sati, i mene su uhapsili dok sam se nalazio kod svoje kuće. Uhapsili su me Milenko Stojanović iz Bežlja i Radivoje Radonjić, obojica policajci iz SJB-a Teslić, Slobodan Radešić, rezervist SJB-a Teslić, i četvorica ili petorica rezervnih vojnika u maskirnim uniformama, koje nišam poznavao. Odveli su me iz mog doma, i uzeli oružje koje sam imao u zakonitom posjedu. Nikada mi nisu rekli zašto su me uhapsili.

Te iste osobe su uhapsile i Antu Tabaka, sina Jure, pa su nas obojicu, s lisicama na rukama, odveli do odjela za prijem u zgradu MUP-a u Tesliću, gdje smo zatekli braću Fadila i Faruka Resulovića, koji su bili uhapšeni prije nas. Niko od nas nije znao zašto su nas uhapsili. Nakon otprilike sat vremena, Milenko Stojanović je u tu istu prostoriju doveo Ašira Kopića. Ašir Kopić je prije rata bio sanitarni inspektor.

Onda su mene i druge ljude koji su bili uhapšeni prebacili u prostoriju za pritvor u podrumu zgrade MUP-a, gdje smo zatekli Suniju Ahmetaševića. Ahmetašević je bio namještenik u državnoj službi u Tesliću. Bio je oženjen Srpskinjom. Iz razgovora s njim sam saznao da su ga uhapsili jer je odbio da ide u vojsku.

Po cijeli dan i noć neprestano su dovođeni novi zatvorenici, uglavnom uvaženi građani koji nisu bili srpske nacionalnosti. Među njima su se nalazili Štefo Tomić, šef službe za penzijsko osiguranje u SIZ-u (Samoupravnoj interesnoj zajednici), Hrvoje Vrdolják, generalni direktor firme "Borje", tužitelj Drago Frank, Mujo Zukanović, inspektor SJB-a Teslić, Sabahudin Mehmedović i mnogi drugi čijih imena se ne sjećam.

Po mojoj procjeni, prve noći je uhapšeno 20 do 30 ljudi. Svi smo zatvoreni u prostoriju koju sam ranije spomenuo, i koja je bila velika oko 25 kvadratnih metara. U njoj nije bilo kreveta ni klozeta, pošto je to bila samo privremena prostorija za pritvor.

Presiding Officer

Svaki put kad bi se otvorila vrata te ćelije, morali smo ustati, okrenuti se prema zidu i podići ruke sa ispružena tri prsta u znak pozdrava. Zbog tog položaja nisam mogao vidjeti niti prepoznati policajce koji su dovodili zatvorenike.

Pod je bio od betona, a jedna njegova polovica je bila prekrivena drvenim paletama. Prva tri dana nismo ništa jeli! Četvrto dan dobili smo sendvič. Vodu za piće su nam dali trećeg dana. Nikada nismo dobivali dovoljno.

Prvog dana mog zatočeništva, u kasno poslije podne, u ćeliju su došla tri ili četiri policajca. Nisam ih uspio prepoznati zbog položaja koji sam već ranije opisao. Naredili su jednom po jednom zatvoreniku da izade napolje, a među njima su bila braća Resulović, Mujo Zukanović i Sabahudin Mehmedović. Svi su se vratili s vidnim znacima fizičkog zlostavljanja.

Kao što sam ranije naveo, i mene su izvodili napolje. Prije nego što bi me izveli, udarili bi me pendrecima po ledima i natjerali bi me da kažem svoje ime. Ako ja nisam bio čovjek kojeg su tražili, tjerali bi ostale zatvorenika da kažu svoje ime sve dok ne bi pronašli onog kojeg su htjeli. Sve zatvorenike bi udarali palicom po ledima.

Onda sam jednom prilikom, kada sam bio izveden u dvorište zgrade MUP-a, među policajcima koji su se tamo nalazili prepoznao Svetu Miškića. Miškića sam poznavao od ranije jer sam mu bio prepostavljeni u službi. Tu su mi naredili da stavim glavu u rašljje jedne vrbe, pa su me onda udarali čizmama po ledima. Nakon tog fizičkog zlostavljanja su me vratili u ćeliju. Rebra su mi bila potpuno crna od tog premlaćivanja. Mora da su me tukli barem pet ili deset minuta, ali sam ostao pri svijesti.

I sljedećeg dana su nastavili dovoditi nove zatvorenike, tako da se tada, po mojoj procjeni, u zatočeništvu nalazilo oko 40 ljudi.

Sjećam se da su među zatočenicima koji su tada dovedeni bili izvjesni Šaćirović sa svoja dva sina, Ramo Lugonjić iz Stenjka, i niz ljudi iz obližnjih sela čija imena ne znam.

Čitavog tog dana su pojedinačno prozivali zatočenike i onda ih odvodili napolje. Samo su neke od njih doveli natrag, tako da prepostavljam da su neke pustili da odu kućama, a neke su zatvorili u neku drugu prostoriju. Kasnije sam saznao da su nekim dopustili da se vrate svojim kućama.

Ne znam da je iko ubijen dok sam se ja nalazio u SUP-u. Koliko ja znam oni su samo tukli ljude. Mene su dvaput pretukli. Jednom kada su me natjerali da stavim glavu u rašljje vrbe, što sam već opisao, i jednom u hodniku.

Drugog dana su me pozvali napolje i odveli u hodnik u podrumu SUP-a. Tri čovjeka, koje nisam vidio jer sam morao držati sagnutu glavu, tukla su me nekoliko minuta. Tukli su me čizmama i pendrecima, i udarali me šakama. Udarili su me mnogo puta, tako da sam na trenutak izgubio svijest. Kada sam došao k sebi, ponovo sam se

Presiding Officer

Rula 92b.s

nalazio u prostoriji. Istukli su me po ledima, rebrima, stomaku i potiljku. Nije mi ukazana nikakva medicinska pomoć.

Drugog ili trećeg dana u zatočeništvu, kroz prozor prostorije u kojoj smo bili zatvoreni vidiо sam da su se pripadnici srpske paravojne formacije, poznate pod imenom "crvene beretke", u džipovima dovezli do SJB-a Teslić. Oni su također saslušavali neke od ljudi koji su bili sa mnom u zatočeništvu, i tokom tih saslušavanja s njima su postupali na izrazito brutalan način. Ovo su imena ljudi koje su premlatile "crvene beretke": Ašir Kopić, Sabahudin Mehmedović, braća Resulović, Miro Ibrulj, Zlatan Ibrulj, Jozo Martinović i Drago Frank. Srpski policajci bi prozivali ljudе po imenima i onda bi ih premlaćivali. Njihovo jaukanje je dopiralo do prostorije u kojoj smo bili zatočeni. Ne mogu pouzdano tvrditi da su "crvene beretke" bile te koje su obavljale premlaćivanja, to samo prepostavljam. Mi smo bili tako prestrašeni da nismo niti progovorali u našoj prostoriji. Kada su se ljudi koji su bili prozvani vratili, nisu mogli govoriti.

Ja sam uspio izbjegći da me "crvene beretke" saslušavaju tako što sam od Alekse Jovića, koji je zatočenicima jednom donio kruh i cigarete, zatražio da kaže Milanu Nediću, koji mi je nekada bio šef u odjelu za kriminalističku istragu SJB-a Teslić, da sam u zatvoru i da bi trebalo da mi pokuša pomoći.

Nakon toga sam odveden na saslušanje koje je vodio Nedić, u čijoj kancelariji se nalazio i Vlado Trifunović, inspektor za opći kriminal u SJB-u Teslić. Obojica su se korektno ponašala prema meni. Saslušavanje je kratko trajalo, a Trifunović je sve vrijeme stajao pored prozora iazio da "crvene beretke", koje su bile na ručku, slučajno ne dodu.

Pitali su me da li išta znam o "zelenim beretkama". Zbog načina na koji su mi postavljali pitanja, stekao sam utisak da ih se boje i pripadnici takozvanog Srpskog MUP-a. U naredna tri ili četiri dana većina zatočenika je prošla kroz ta saslušavanja, nakon čega su nas sve zajedno, u pratnji policije, autobusom prebacili u logor koji je bio smješten u zgradi TO-a u Tesliću.

Nakon premlaćivanja nam nije ukazana nikakva medicinska pomoć.

Dok su nas prebacivali iz MUP-a do zgrade TO-a, vidiо sam da su spaljene kuće Muje Čolića i Hasana Čolića.

Pripadnici takozvanog Srpskog MUP-a su držali pod kontrolom i taj logor, što se vidjelo po tome što su se zatvorenici, kad god bi se otvorila vrata, morali ponašati na isti način koji sam već opisao. Stražari su nas također tjerali da pjevamo srpske pjesme.

Svakog dana i u taj logor su dovоđeni novi zatočenici. Bili su to uglavnom stanovnici sela Hrankovići iz općine Teslić. U zgradi Teritorijalne odbrane bilo je zatočeno oko 80 ljudi. Svi ljudi koji su bili zatočeni u zgradи TO-a bili su Muslimani.

02082674

Živjeli smo pod veoma teškim uslovima. Hranu smo dobivali samo povremeno, i nakon mog hapšenja po prvi put sam jeo tek drugog dana po dolasku u zgradu Teritorijalne odbrane /kao u originalu/. Dali su mi nekakav sendvič od sira. Jeli smo samo jednom dnevnom, i to uvijek isti sendvič. Dobivali smo vodu u kanisteru od pet ili od deset litara. Uvijek smo morali tražiti da nam daju tu vodu i nikada je nije bilo dovoljno jer je u našoj prostoriji bilo vruće i sporno. Nikada nisam dobio dovoljno vode. Nije nam bilo dozvoljeno da se kupamo, peremo zube, niti da se brije.

Nije nam bilo dozvoljeno da noću izlazimo iz prostorije u kojoj smo bili zatvoreni, pa smo bili prisiljeni da obavljamo nuždu u kanistere za vodu. Kada smo stigli, stražari su nam dozvoljavali da idemo u klozet u grupama, pa sam tako jednom prilikom među stražarima prepoznao Ranka Đukarića. Ponekad nam stražar na dužnosti ne bi dozvolio da idemo u klozet, pa smo morali obavljati nuždu u kanistere.

Kad god smo željeli otvoriti prozor, morali smo to uraditi krišom. Vladala je ljetna vrućina i prostorija je bila zagušljiva i sparna, a onda su, pored svega toga, stražari jednom u našu prostoriju bacili suzavac. Jedva smo disali.

Dok sam se nalazio u tom zatvoru, sljedeći zatočenici su odvedeni i ne znamo šta je s njima bilo:

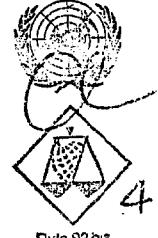
- Besim Kopić "Rambo" iz Barića, bio je bravar
- Rasim Galijašević iz Teslića, šef Administrativne službe u Doboju
- Ramo Lugonjić iz Stenjka, râdnik
- Gilić (ime nepoznato), ne znam odakle je rodom, ali je radio kao nastavnik u Tesliću

Ne znam zašto su ih prozvali. Sve što znam je da su prozvali njihova imena dok smo mi, kao što sam ranije opisao, bili okrenuti prema zidu. Ne znam ko ih je prozvao. Tijela Kopića i Lugonjića su iskopana u području Borja i identificirana od strane njihovih porodica. Njihova tijela su prenešena u Mrkotić, u općini Tešanj, zbog identifikacije. Sahranjeni su svaki u svom selu. To znam jer su me njihove porodice pitale da im opišem odjeću koju su nosili prije nego što su bili prozvani. Tako su ih identificirali. Mislim da je ekshumacija obavljena u toku prošle godine.

Što se tiče osoba koje sam vidio kako dolaze u logor, mogu navesti izvjesnog "Srbijanca", koji nam je, nakon što je ušao u sobu u kojoj smo bili zatočeni, naredio da se okrenemo prema njemu, tako da sam ga mogao vidjeti. Onda je prozvao izvjesnog Čuturu, zvanog Finci, iz Bardaca, koga nije bilo među zatočenicima.

Srbijanac se zbog toga razbjesnio i psujući otišao iz logora. Nakon što sam ja pušten na slobodu, čuo sam da je taj Finci nestao. Što se tiče Srbijanca, znam da je iznuđivao novac od nekih zarobljenika, zato što mi je Hidajet Haušić, koji je također bio zatočen u zgradi Teritorijalne odbrane, rekao da je Srbijanac tražio novac od njega, navodno da bi nabavio uniforme za 500 srpskih vojnika.

Presiding Officer

Nakon 10 ili 12 dana provedenih u zatočeništvu u logoru u zgradu Teritorijalne odbrane, prozvali su me da izadem napolje, nakon čega me Predrag Markočević izveo iz zgrade i, zajedno sa jednim vojnikom u maskirnoj uniformi, policijskim automobilom odvezao kući.

Po mojoj procjeni smršavio sam 30 kilograma dok sam bio zatočen po logorima.

Nakon toga sam se uglavnom krio kod kuće, bojeći se da me opet ne uhapse, ali znam da je logor u zgradu Teritorijalne odbrane postojao još nekih petnaestak dana nakon mog puštanja na slobodu.

Negdje oko juna 1992. godine dogodio se incident. Novine su pisale da su "crvene beretke" potpuno van kontrole. One su bile odgovorne za pljačkanje sela i silovanje žena u tim lokalnim selima. Čuo sam da je iz Banje Luke došla lokalna policijska brigada da uhapsi "crvene beretke", te da su ih na taj način raspustili. Bili su našem području samo oko mjesec dana, a svi smo odahnuli kada su otisli. Nakon što su oni otisli, ljudi su i dalje živjeli u strahu, ali manje.

Krajem 1992. godine organiziran je prisilni rad. Neki čovjek je organizirao radnu snagu iz lokalnih mjesnih zajednica. Jednostavno bi uzeo onaj broj ljudi koji mu je bio potreban da bi se obavio posao.

Džamija u Baraćima je srušena u junu 1992. godine, ubrzo nakon mog puštanja na slobodu. To je učinjeno po noći. Sjećam se da smo te noći čuli kako prolazi jedan automobil i kako laju psi. Znao sam šta se sprema, pa sam djeci jastucima pokrio uši da ne čuju eksploziju. Bojao sam se da minaret ne padne na moju kuću jer se nalazila vrlo blizu džamije. Počinitelji tog zločina su se tamo zadržali samo pet minuta i ubrzo nakon toga se začula eksplozija. Ništa nisam vido. Srušeni su krov i minaret džamije. Rezultat sam vido sljedećeg jutra.

Nisam ništa radio u periodu od kada sam pušten na slobodu, pa sve dok me nisu natjerali na prisilni rad, krajem 1993. godine.

Nisam bio svjedokom nikakvih drugih incidenata sve do vremena kada sam bio prisiljen na rad.

O Momiru Taliću i Radoslavu Brđaninu sam čuo samo preko sredstava informisanja.

Krajem augusta 1995. godine poslao sam svog sina Nermina u Mađarsku, tako što sam platio 1.200 DM Agenciji za razmjenu imovine, navodno za putne troškove. Istoj agenciji sam morao platiti dodatnih 400 DM, što je bila navodna cijena pasoša kojeg je izdao CSB Bijeljina.

Ubrzo poslije toga, 22. septembra 1995. godine, i ja sam na sličan način otišao u Mađarsku, gdje sam boravio u logorima za izbjeglice u Debreczinu i Hadjetadu do 26. marta 1996. godine,

KRAJ IZJAVE

Rule 92 bis

POTVRDA SVJEDOKA

Izjava mi je glasno pročitana na bosanskom jeziku i sadrži sve što sam rekao po svom znanju i sjećanju. Izjavu sam dao dobrovoljno i svjestan sam da se može upotrijebiti u sudskom postupku pred Međunarodnim sudom za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991, kao i da mogu biti pozvan da javno svjedočim pred Sudom.

Potpis: /potpisano/

Datum: 14.07.2000.

POTVRDA PREVODIOMA

Ja, Enida Jahić, prevodilac, potvrđujem sljedeće:

- 1) Odgovarajuće sam kvalifikovana i ovlaštena od strane Sekretarijata Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. da prevodim sa bosanskog jezika na engleski jezik, kao i s engleskog na bosanski jezik.
- 2) Mehmed Kopić mi je dao do znanja da govori i razumije bosanski jezik.
- 3) Gore navedenu izjavu sam usmeno prevela s engleskog na bosanski jezik u prisustvu Mehmeda Kopića koji je, po svemu sudeći, čuo i razumio prijevod ove izjave.
- 4) Mehmed Kopić je potvrdio da su, po njegovom znanju i sjećanju, činjenice i ostalo navedeno u ovoj izjavi istinite, onako kako sam ih prevela, što je potvrdio svojeručnim potpisom na predviđenom mjestu.

Datum: 14.07.2000.
Potpis: /potpisano/

